

Jag minns mitt 70-tal

1970-talet var en omvälvande tid, de första fem åren var en del av det s.k. 'röda årtiondet'. Vänsterrörelsen var stark på 70-talet, som för övrigt mest gick i färgerna brunt och orange. Sverige gick från att vara ett industrisamhälle till att mer och mer bli ett tjänstesamhälle. 1973 var det oljekris och det blev hög arbetslöshet och hög inflation. Varvsindustri och stålverk försvann liksom textilindustrin. Miljonprogrammet nådde sin fulla potential. Miljörörelsen växte sig allt starkare. Alla skulle ut på landet och bo i kollektiv, det var 'den gröna vågen' som gällde. Våra hem möblerades med klumpiga furumöbler, 'vitvarorna' var ibland avokadogröna ... och vi fick färgTV.

DET VAR EN OMVÄLVANDE TID ÄVEN FÖR MIG. Jag miste min mor, jag gifte mig och blev själv mamma. I och med föräldraskapet började jag arbeta halvtid. Då kunde jag inte fortsätta arbeta med snabba offerter utan jag fick övergå till andra sysslor. Jag började mer och mer arbeta med teknisk information och trycksaker

Jag satsade helt på familjen. Aldrig hade jag trott att det skulle vara så roligt att vara mamma och få uppleva allt igen genom ett barns ögon. Lite ledsamt var det att min mor inte fick bli mormor, hon hade blivit en fantastisk sådan. Men hon hade ofta sagt att hon nog inte skulle få några barnbarn, jag var ju en sådan 'pojkflicka' och inte alls som de andra tjejerna i min ålder. Till viss del hade hon rätt, barn var ett främmande folk för mig. Minns den gången när jag som barn blev tillsagd att 'gå ut' med ett litet barn i vagn. Plötsligt började barnet gråta och jag blev alldeles förtvivlad och visste mig ingen råd.

NÄR MIN DOTTER FÖTTES TÄNKTE JAG, som de flesta andra mödrar, hur ska jag klara av att ta hand om det här lilla livet. Men det gick bra. Vi blev en sammansvetsad familj. Vi bodde i en trerumslägenhet i en bostadsrättsförening i stadens norra del. En liten kärnfamilj som många andra. Vi deltog i fester som anordnades av bostadsrättsföreningen, skolan eller våra respektive arbetsplatser. Vi åkte rätt ofta till Halland och hälsade på farmor och farfar. Jag gick t.o.m. en sömnadskurs för att kunna sy kläder åt dottern. Hennes dopklänning sydde jag själv, min sykunnigare väninna, Elisabeth, hjälpte mig med den lilla vändsydda mössan som hörde till.

JAG HADE BARA EN IDÉ om barnuppfostran, mitt barn skulle alltid 'vara sett'. När hon kom och frågade om något skulle jag svara och jag skulle göra det just då när hon frågade, inte sedan när jag 'fick tid'. Hon skulle alltid känna trygghet och veta att hon var älskad.

Vår lilla dotter var ett lättskött barn. Hon kunde leka med andra barn eller roa sig på egen hand. Det var en oproblematisk uppväxt. Och vi hade en underbar dagmamma. Mina 'medmammor' sa ändå "Vänta du, nästa år kommer hon i trotsåldern, då blir det inte roligt". Så där har det hållit på i många år. När det gått så där femton-sexton år tänkte jag. Det där 'inte roligt' det kommer nog inte.

UTE I VÄRLDEN PÅGICK en kulturrevolution i Kina. Naiva svenska ungdomar gick omkring med Maos 'lilla röda' i fickan. 1973 tog Pinochet makten i Chile genom en statskupp. Vietnamkriget tog äntligen slut. Nixon höll på med sin Watergateaffär och fick sedan avgå. ABBA vann Eurovision Song Contest i Brighton med Waterloo som blev början på en makalös karriär. The Beatles splittrades. Formel 1-föraren Ronnie Pettersson dog 1978 efter en olycka på Monzabanan. Året innan hade Elvis Presley dött. I Iran tog Ayatollah Khomeini makten efter att shahen flytt landet med sin Farah Diba. Sovjetunionen invaderade Afganistan. På Three Mile Island i USA havererade ett kärnkraftverk och inspirerade Tage Danielsson till hans klassiska monolog om sannolikheten.

MITT UNDER SOMMAROLYMPIADEN i München 1972 slog den palestinska 'Svarta September-rörelsen' till. Deras attentat resulterade i att 11 israeliska idrottsmän dödades. 1975 ockuperade Röda Armé-Fraktion (RAF) västtyska ambassaden i Stockholm för att få bl.a. medlemmar av den s.k. Bader-Meinhof-ligan frisläppta ur västtyska fängelser. Det blev ett gisslandrama som slutade med att ambassaden sprängdes (kanske av misstag) och fyra människor fick sätta livet till varav två var ockupanter.

HEMMA I SVERIGE DOG vår gamle kung Gustav VI Adolf och efterträddes av sonsonen Carl XVI Gustaf. Han i sin tur åkte till Münchenolympiaden och hittade Silvia Sommerlath som var chefsvärdinna där. Det sa 'klick' och de gifte sig 1976. Året efter föddes Victoria som skulle bli vår kronprinsessa.

Ingmar Stenmark och Björn Borg tävlade om vår uppmärksamhet. Hela svenska folket skulle plötsligt 'åka utför' eller spela tennis. Staffan Westerberg skrämde småbarnen med sitt barnprogram 'Vilse i pannkakan' och 'Storpotäten'. Då var 'Fem myror är fler än fyra elefanter' ofarligare att titta på.

De något äldre barnen gav sig ut och tågluftade med ett 'Interrailkort' i fickan på sina V-jeans från Gul och Blå. Jeans så trånga att de fick dra dem på sig i liggande ställning. Det dracks mellanöl och röktes hasch och dansades under glittrande, roterande discokulor.

EN 'HET POTATIS' under 70-talet var kärnkraftsfrågan, den debatterades ständigt i TV. Socialdemokrater och moderater hade gemensamt bestämt att Sverige borde ha 13 kärnkraftverk. Sveriges första kärnkraftverk, Ågesta, stängdes 1974. Det hade då varit igång sedan 1964. Nu i höst (2020) påbörjas demontering av anläggningen.

DECENNIETS SISTA ÅR började vår dotter i skolan. På hennes första examen, efter att hon framträtt som blåklocka, åkte hon och jag ner på stan för att gå 'på restaurang' och fira dagen.

När efterrätten var uppäten smög jag över ett litet paket till henne. Det innehöll hennes första riktiga klocka. Ett par äldre damer vid bordet intill tittade förtjust på när hon satte på sig armbandsuret. Sedan gick vi till Rudbeckianska och tittade på 'studentutspringet' där och de 'nybakades' tåg genom city. När vi stod där på skolgården hand-i-hand såg Charlotte upp på mig och sa "I den här skolan ska jag gå". Åtta år senare gjorde hon det.

1 november 2020

Inger Klintberg Danielsson

